

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frittal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde Aron, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Erdélyi boraink szereplése a párisi közkiállításon. (Vége)

A termelő neve	A termelő lakhelye	A bortermelő község neve s legközelebbi vasuti állomása	A talaj minősége	A szőlő fekvése	A szüret ideje	A szőlő területe hectare	A bor árának 10 évi átlaga		Egy hectare kő-zéptermése tíz évi átlagban
							hectoliterenként	palackonként	
Fogarassy Mihály püspök	Gyula-Fehérvár	Gyula-Fehérvár	agyagos és palás	dél	okt. közepe	23·00	10 frt	—	40 hl.
Fuss Károly	Besztercze								
Gáál Gyula	Nagy-Kályán	Nagy-Kályán Apahida	agyagos	dél	okt. közepe	1·15	12 frt	—	20 hl.
Gámán János	Palatka	Palatka Apahida	agyag, pala és kavics	dél	okt. közepe	2·87	32 frt	—	20 hl.
Gál József	Gogán-Váralja	Gogán-Váralja Erzsébetváros	agyagos és homokos	dél	okt. vége	10·35	16 frt	—	30 hl.
Geready István	Sövényfalva	Balázstelke Csapó-Radnót	agyagos és homokos	dél—dél-kelet	okt. vége nov. közepe	37·40	12 frt	—	20 hl.
Gombos László	Torda	Torda Gyéres	agyagos	dél	okt. vége	1·72	12 frt	—	20 hl.
Harmath Sándor	Torda	Torda Gyéres	agyagos és palás	dél	nov. közepe	2·87	19 frt	—	30 hl.
Dr. Haupt Gottfried	Besztercze								
Hofgráff János	Besztercze	Besenyő Apahida	kavicsos	délkelet	okt. vége	0·28	14½ frt	—	28 hl.
Báró Horváth Ödön	Alvincz	Alvincz	agyagos és homokos	délnyugot	sept. közepe	1·15	24 frt	—	50 hl.
Gr. Horváth-Tholdy Lajos	Brettye	Brettye Russ	palás	dél	okt. közepe	4·60	24 frt	—	24 hl.
Dr. Kein Adolf	Medgyes	Medgyes	agyagos és meszes	délnyugot	okt. vége	6·90	9 frt	—	40 hl.
Br. Kemény Endre	Maros-Bükkös	Maros-Bükkös Maros-Ludas	homokos és palás	délkelet	okt. vége	9·78	12 frt	—	20 hl.

A termelő neve	A termelő lakhelye	A bortermelő község neve s legközelebbi vasuti állomása	A talaj minősége	A szőlő fekvése	A szüret ideje	A szőlő területe hectare	A bor árának 10 évi átlaga		Egy hectare közep. termése tíz évi átlagban
							hectoliterenként	palackonként	
Ifj. Br. Kemény György	Lándor	Lándor Maros-Ludas	agyagos	dél	nov. eleje	3.45	24 frt	—	20 hl.
Báró Kemény István	Csombord	Csombord Nagy-Enyed	agyagos	dél	nov. eleje	16.11	16 frt	—	20 hl.
Kinizsy Pál	Szász-Csávás	Szász-Csávás Nyárádtó	agyagos és palás	dél	okt. vége	3.45	16 frt	—	24 hl.
Kiss Elek	Kolozsvár	Ardó Nagy-Károly	agyagos és palás	délkelet	okt. közepe	1.72	24 frt	—	40 hl.
Dr. Knöpfler Vilmos	Maros-Vásárhely								
Gróf Kun Kocsárd	Algyógy	Algyógy Szászváros	fekeete agyag és mész	délkelet	okt. közepe	8.05	11 frt	—	40 hl.
Láni Gottfried	Besztercze								
Lemberger Samu	Felvincz	Felvincz Felvincz	agyagos és palás	dél	okt. vége	3.50	24 frt	—	40 hl.
Máriaffy Albert	Gyulatelke	Gyulatelke Apahida	agyagos és palás	dél	okt. vége	9.20	8 frt	—	50 hl.
Gróf Mikes Miklós	Sz.-László	Algyógy Szászváros	agyagos, meszes és palás	dél	okt. közepe	4.60	12 frt	—	36 hl.
Gróf Mikó örökösök	Kolozsvár	Maros-Ujvár Székely-Kocsárd	agyagos, palás és meszes	dél—délkelet	október-november	10.32	14½ frt	—	24 hl.
Ugyanazok	„	Tasnád Nagy-Károly	agyagos és meszes	dél—délkelet	okt. vége	4.60	14½ frt	—	24 hl.
Ugyanazok	„	Marokháza Apahida	homokos és meszes sárga agyag	dél	okt. közepe	1.15	14½ frt	—	20 hl.
Ugyanazok	„	Preszáká Balázsfalva	agyagos	dél	okt. közepe	9.20	10½ frt	—	24 hl.
Ugyanazok	„	Oláh Szilvás Székely-Kocsárd	agyagos és meszes	dél	okt. vége	3.45	14½ frt	—	24 hl.
Báró Nopcsa Elek	Déva	Déva Déva	agyagos és meszes	dél	okt. vége	8.63	8 frt	—	50 hl.
Paget János	Kolozsvár	Szőkefalva Csapó-Radnót Csán és Gyéres Gyéres	agyagos	dél	vörös bor : okt. közepe fehér bor : nov. közepe	28.77	18—54 frt	—	10—40 hl.
Pap Ferencz és Mihály	Gyeke	Gyeke Apahida	agyagos	dél	nov. eleje	6.90	12 frt	—	30 hl.
Pócsa Mihály	Maros-Bükkös	Maros-Bükkös Maros-Ludas	agyagos	dél	okt. vége	1.15	12 frt	—	20 hl.
Báró Radák Ádám	Ozd	Ozd Maros-Ludas	agyagos és palás	dél	okt. vége	16.11	8 frt	—	40 hl.
Rédiger Sámuel	Torda	Torda Gyéres	agyagos és kavicsos	dél	okt. közepe	0.57	28 frt	—	30 hl.
Sándor Miklós	Nagy-Enyed	Nagy-Enyed Nagy-Enyed	agyagos	dél—délnyugot	okt. vége	7.48	24 frt	—	24 hl.
Schuster Károly	Besztercze	Besenyő Apahida	agyagos és kavicsos	dél	okt. közepe vagy vége	—	—	—	—
Sóós Lajos	Erzsébetváros	Erzsébetváros Erzsébetváros	televényes agyag	délnyugat es dél	okt. vége nov. eleje	6.33	—	—	uj ültetés

A termelő neve	A termelő lakhelye	A bortermelő község neve s legközelebbi vasuti állomása	A talaj minősége	A szőlő fekvése	A szüret ideje	A szőlő területe hectiare	A bor árának 10 évi átlaga		Egy hectiare kő-zéptermése tíz évi átlagban
							hectoliterenként	palackonként	
Szabó Sámuel	Torda	Torda Gyéres	agyagos	dél	okt. közepe	1.50	24 frt	—	30 hl.
Szász Pál	Sárd	Sárd Gyula-Fehérvár	agyagos és homokos	dél	okt. közepe	6.90	10 frt	—	50 hl.
Szathmáry S. Ferencz	Maros-Vásárhely								
Báró Szentkereszty György	Hosszuaszó	Hosszuaszó Balázsfalva	agyagos és homokos	dél	okt. közepe	4.60	16 frt	—	40 hl.
Gróf Teleky Sándorné	Budapest								
Gróf Teleky Gusztáv	Kolozsvár	Egerbegy Gyéres	agyagos és palás	dél	okt. vége	17.26	10 frt	—	42 hl.
Gróf Teleky Géza	Kolozsvár	Czelna Gyula-Fehérvár	agyagos	dél	okt. vége	23.00	16 frt	—	50 hl.
Gróf Teleky Sámuel	Sáromberke	Sárd Gyula-Fehérvár	agyagos és homokos	dél	október november	28.77	10—32 frt	—	10—25 hl.
Tisza László	Kolozsvár								
Ugron Sándor	Mező-Záh	Mező-Záh Maros-Ludas	agyagos	dél	okt. vége	2.87	8 frt	—	12 hl.
Vadady Gergely	Sárd	Sárd Gyula-Fehérvár	agyagos és homokos	dél	okt. közepe	2.30	10 frt	—	40 hl.
Vincenti Nándor	Diód	Diód Tövis	agyagos	dél	nov. eleje	5.75	uj ültetés	—	uj ültetés
Voith József	Kolozsvár	Kapjon Kolozsvár	agyagos	dél	okt. vége	3.45	10 frt	—	20 hl.
Wachsmann Klaudia	Kis-Czég	Kis-Czég Apahida	agyagos és homokos	dél	okt. közepe	2.30	32 frt	—	30 hl.
Gróf Wass Jenő	Kolozsvár								
Wolff Gábor	Torda	Torda Gyéres	agyagos és palás	dél—dél nyugot	október-november	0.55	24 frt	—	20 hl.
Dr. Wolff Gyula	Torda	Torda Gyéres	agyagos és palás	dél—dél nyugot	október november	0.50	24 frt	—	20 hl.
Zeyk József	Kolozsvár	Magyar-Csáholy Nagy-Enyed	agyagos és palás	dél—dél nyugot	nov. eleje	12.66	11—13 frt	—	10—15 hl.

Kiegészítésül még a tényleg elnyert kitüntetések is ideiglatjuk:

Arany érmet nyertek: Gróf Mikó Imre öröksesei és Paget János.

Ezüst érmet nyertek: Báró Apor Károly, Báró Bánffy Albert és Gróf Teleki Géza.

Bronce érmet nyertek: Dániel Mihály, Elekes Mihály, Erdélyi pinczeegylet, Báró Horváth Ödön, Kinizsy Pál, Láni Gottfried, Gróf Teleki Sámuel és Voith József.

Dicsérő oklevelet nyertek: Báró Bánffy Dániel, Gróf Bánffy György, Gróf Bethlen Sándor, Budacker Gottlieb, Connerth Károly, Fogarassy Mihály püspök, Gerendy Ist-

ván, Gombos László, Báró Horváth Tholdi Lajos, Korbuly Bogdán, Gróf Kún Kocsárd, Lemberger Samu, Mehrer és társa, Gróf Mikes Miklós, Papp Ferencz és Mihály, R. díger Samu, Schuster Károly, Sóos Lajos, Szisz Pál, Szathmáry S. Ferencz, Gróf Teleki Sándorné, Gróf Teleky Gusztáv, Teutsch J. B., Tisza László, Ugron Sándor, Wachsmann Klaudia, Wolff Gábor és Zeyk József. —

Ennyi az a mit erdélyi boraink párisi szerepléséről elmondani kívántunk és sorainkat azon őszinte óhajjal zárjuk be, vajha siker koronázná az évek hosszú során át folytatott ernyedetlen munkálkodást, hogy a kétségkívül hízog erkölcsi

elismerés mellett, a nélkülözhetetlen anyagi jutalom: szőlészetünk jövedelmessége, boraink piacossága sem maradjon el.

Kolozsvárt, 1879. június hó 15-én.

Az erdélyi gazd. egyesület igazg. választmányának megbízásából:

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Tartalom: Erdélyi boraink szereplése a párisi közkiállításban (Vége.) Gamauf Vilmos. — Havi emlékeztető: Julius. — Franciaország földmívelési költségvetése. — Abrakolhatjuk-e az igás lovakat tengerivel? — A költéshez. — A nemzetközi szőlőtermelési congressus. — Értesítés. — Vidéki gazdasági tudósítások: Felső-Rákos, Cserhalomtáj. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Havi emlékeztető.

Julius.

Ház és udvar. Folyamatban lévő minden építkezéshez az építési anyagok szállítása szorgalmazandó.

Magtárak szellőztetnek és tisztán tartatnak, a gabonakészletek hetenként megforgatandók, nehogy a gabonasziszik elhaltalmosdjék. Semmisen mozdítja elő nevezett ormányos bogár elszaporodását annyira, mint a nyugalom és rekedt meleg levegő.

Aratok számára szükséges élelmi anyagok és főző edények sürgősen beszereztetnek.

Asztagok helyei felnyesetnek.

Szántóföld. Keverő szántás megkezdetik, repczetöldek második szántásával el ne késünk.

Repczének nyomtatása, cséplése bevégezendő.

Gabonafélék aratása megkezdetik és pedig hacsak lehetséges buza, rozs zsengejébe vágandó, hogy tetszetős piaci árú nyerjünk. Aratás után azonnal, vagy még annak folyama alatt a kevés gabona behordása, asztagozása megkezdve, nagy sietséggel folytatva, bevégeztetik.

Repcze alá az előkészítő munkálatok megkezdetnek.

Őszi zöld takarmánynak vethetünk kölest és takarmánytöröküzát, árpatarlóba pedig tarlórépát és haricskát (hajdinát.)

Rét és kaszáló. Szénakaszálás és gyűjtés, ha bármi oknál fogva megkésétt, befejezendő és behordása megkezdhető. Az anyaszéna letakarítása után, sarju-termésre számítunk; tehát csak azon kaszálók legeltethetők, melyek fekvésüknél fogva szárazak és sarjuhoz reményt nem nyújtanak.

Szénamunka végeztével a vakondok-túrások elhanyagandók.

Állattenyésztés. A kevés gabona behordása után a tarlok legeltetése megkezdetik és pedig legelőszőr a sertések böngészik fel az elhullott kalászokat; utánok a szarvasmarha és végre a juhok bocsátandók tarlóra. A hol juhok járnak, ott nemesak szarvasmarha, de semmiféle más állat jó ízűn nem legel: a legelők tehát szigoruan elkülönítendőek; a juhok csak oda hajthatók, hol másféle állat már ennielőt nem talál.

Gyakori itatás, csendes hajtás jelezi a jó pásztort.

A juhok kutyával üzeteése, zavarása meg nem engedendő. Kutya nélkül is meglehet őrizni a gyáva birkanyáját.

A nyári hőségben mindenféle állat csak estefelé, éjszaka és hajnalban legel, nappal a vályut és árnyékot keresi. A mely pásztor a hőségben legeltet: és éjfél után subáján nyújtzkodik és nem botra támaszkodva legelteti állatait: az nem pásztor, hanem gondozója a reá bizott állatseregnek, hanem kinzója.

A kondás kellemetlen, de el nem mulasztható teendő közé tartozik a nyüvezés.

Az esett juhok bőrei szellőztetnek vagy hűvös pinczébe helyzetnek, de legcélszerűbb: idejében eladni, nehogy beléjük essék a moly.

A kevés gabona behordása után, liba és pulyka a tarlóra mehet. Házi szárnyasaink a meleg időszakban sok vizet kívánnak.

A tyúkólak hetenként kitisztogattnak, nehogy az élődi állatok ott nagyon elszaporodjanak.

Szőlő. Honaljazás, kacsózás és felkötés, a multkor leirt módon végeztetik; a hónap végefelé, ha szükséges, harmadszor kapálunk; szőlőiskoláinkat a gyomtól tisztán tartjuk.

A pincze hűvösebb ejjeleken szellőztetik, borok feltöltögetése és a hordók megtörölgetése el ne maradjon.

Gyümölcsös. Cseresznye, meggy leszedése után a fák higitott trágyalével megtrágyáztatnak. Az olyan fáknak, melyek tulságos bő terméssel bírnak, ágai feltámasztandók. A lehullott rosz gyümölcs gondosan eltávolítandó. A nyári gyümölcs leguagyobb része e hónapban érik; ennek napenkénti felgyűjtése és értékesítése, a gazdasszony kiváló gondjai közé tartozik. A fák és csemeték nyári tisztogatása, száraz és fattyuhajtások eltávolítása, valamint az idomító nyésés és becsipkedés folytattnak.

Faiskola. E hónapban a faiskolában kevés munkánk van; legelőbb teendők abban állhat, hogy az ártalmas rovarokat szorgalmasan eltávolítsuk. Nagy viharok után, a fák kitései megvizsgálandók, a letörött galyak levágandók és azok helyei simára metszetven, viasszal bekenetnek. A csapra metszett fák kitései, ha a hajtások eléggé megfásultak, feloldandók.

Konyhakert. Leguagyobb gondot a kapálás, gyomlálás és öntözésre fordítsunk és ezt ez egész kerthen szorgalmasan folytassuk. A megürült ágyásokat, a körülmények szerint, fel kell ásatni vagy kapáltatni és azok téli retek, spenót, tarlórépa és endivia salátával beültetendők.

Az érett paszuly és borsó s esetleg több érésben levő kerti növény magvait leszedjük és száraz, szellős helyre elrakjuk. A mának való répát karóhoz kell kötöztetni és a késői mellékajtásokat gondosan eltávolítani. Felöljünk ki mának való uborkát. A dinnyetáblák szükség szerint hig trágyalével megöntözendők. A dinnye szétterülő indáit, nehogy a szél öszszekuszálja, horgocskákkal lefoglaljuk.

A korai karfiol levelei, ha a bimbók fejlődni kezdenek, a világosság elzárása végett összehajtatnak.

A káposzta-ágyásokat a hernyóktól védeni kell és ha előfordulnak, eltávolításukra kiváló gondot kell fordítani.

Az eprek indáiból szaporításra a legszebb példányokat meghagyjuk, a többit pedig szorgalmasan eltávolítjuk.

Diszkert. A virágágyások a gyomtól tisztán és puhán tartandók. Az utak szélein a gyepek élesen elvágandó. Az elvirágozott rózsákat és az előforduló vízajtásokat gondosan el kell távolítani; általában arra törekedni, hogy a korona kívánt alakját megtartsa. A rózsák szemzése hajtó szemre, bevégeztetik. A korai évelő virágok elszáradt hajtásait gondosan el kell távolítani és azok szétosztását és átültetését bevégezni. Nyári virágokból a legszebb példányokat kell mának kiválasztani; a melyek a kívánt alaknak meg nem felelnek, el kell távolítani, Császárszakál. Primula Auricula és legtöbb évelő növény magvai most kezdenek érni, azok leszedésére kiváló gondot kell fordítani. Az évelő növények magvai elvetendőek. A tavaszkor iltetett diszfák és cserjéket gondosan kell kapáltatni és öntöztetni és az elszáradt galyakat lemetszeni. Az utak tisztítása is kiváló gondot igényel.

Méhészet. A rajzás még ezen hónap első részében is, sőt néha majdnem végeztéig tart, azért folytonos éberséggel örködünk. Az első raj kijötte után pár nappal, ugy dőlajt, midőn legkevesebb méh van otthon, a herefejeket lépszinben óvatosan le kell fejeznünk, egy kis füstöt fűvén rájuk vagy vizes tollal elseper-

vén a bogarakat e helyről. Az első rajok heriének lefejezésével nagyon vigyázzunk, mert a gyenge, alig 4—5 hetes lép könnyen leszakadhat. Legyünk figyelmesek arra, hogy a kas röplyuka a lehetőségig a lép-élek irányában legyen, hogy a méhek így annál akadálytalanabban mehessenek-jöhessenek. Ha nem így volna, e szerint messünk új ki- és bejáró röplyukat.

Minden s különösen a paraszt méhkasoknak lép-állását már kívülről tudnunk kell, mely célból a kas külső oldalát festékekkel megjegyezzük, különben belső vizsgálódásunk alkalmával sok kárunk történhetik, a lépek ide-oda hajlongása miatt. Ha nagyon gazdag családaink vannak, alkalmazzuk a tetőre a Hutterfele ládacsákát, természetesen ehhez készítve már kezdetben u. n. parasztkasokat. A Hutterkasokat nagyon ajánljuk t. ügybarátaink szíves figyelmébe; (bővebb felvilágosítással Hutter Samu Kolozsvárt szolgál) Ilyen kasok legtermészetes átmenetet képeznek a Dzirzon-Berlepsch rendszerre

Erdészet. Főhasználat. A magas hegyi vágások befejezendők és a jövő évi vágások megvizsgálandók. Mellékhasználat a legeltetésre, faszedésre és az érett erdei gyümölcsök gyűjtésére terjed ki. Erdőmivvelés. Az erdészekben felnőtt fű eltávolítandó, a gaz irtandó, a nem sikerült erdő a jövő évi erdőszervezetbe lesz felveendő. Az erdővédelem a pásztorok ellenőrzésére és az erdei tüzek megállítására szükséges intézkedésekre szorítkozik. Vadászat. A szarvas, döm (bika) és őz, valamint a zerge is lőhető.

Franciaország földmivvelési költségvetése.

A „Journal d'agriculture pratique“ érdekes összeállítást közöl azon költségvetésről, melyet a francia földmivvelési miniszter az 1880-ik évre készített és mely mellékesen megjegyyezve már most, tehát június hónapban, a pénzügyi bizottság által letárgyalva és elfogadva van. Az alábbi táblázatban csak a bizottsági tétteleket fogjuk közölni, melyek különben alig egy százaléknyi törlést mutatnak a miniszteri költségvetéssel szemben. Megjegyezzük még, hogy egy frank a mi pénzünk szerint 40 arany krajczárnak felel meg, ezen kulcs szerint számítottuk át a közlött összegeket.

1. A miniszter és központi személyzet járandóságai	404,480 frt.
2. Irodai szükséglet és költség	81,441 frt.
3. Nyomatványok	131,828 frt.
4. Állatorvosi intézetek és szolgálat	451,292 frt.
5. Mezőgazdasági oktatás	750,060 frt.
6. Mezőgazdasági felügyelők költsége	58,800 frt.
7. Juhászatok és tehenészetek	90,084 frt.
8. A mezőgazdaság és alagsóvezetés emelésére	673,960 frt.
9. A ménesek és méntelepek személyzeti járandóságai	541,752 frt.
10. Ugyanezeknek anyag-költsége	965,220 frt.
11. Ménak vásárlása	948,400 frt.
12. A lótenyésztés emelésére	798,416 frt.
13—20. Különböző szolgálati ágra (tengeri halászat, fürdők, mértékhitelítés sat.)	2,484,240 frt.
21. Az erdészeti személyzet járandóságai	2,167,624 frt.
22. Erdészeti oktatás	83,512 frt.
23. Az erdészeti szolgálat anyaga	1,147,616 frt.
24. Építkezés, erdősítés, gyepesítés	1,570,832 frt.
25. Az erdészeti szolgálat különböző kiadásai	779,380 frt.
26. Erdészeti termékek megváltására	20,000 frt.
Összesen	14,148,937 frt.

Ezen költségvetés kerekén egy fél millió forinttal haladja túl az 1879-re elfogadottat, a csekély törlés a lótenyésztés, a különböző szolgálati ágak és az erdészet között oszlik meg és összesen 141,000 frtot tesz. Az egyes főágakra esik:

a mezőgazdaságra	2,641,945 frt.
a lótenyésztésre	3,253,788 frt.
különböző ágakra	2,484,240 frt.
az erdészetre	5,768,964 frt.

Majd ha összeol a mi földmivvelési költségvetésünk napvilágot lát, érdekes lesz ezen számokra visszatérni s őket a mieinkkel összehasonlítani. —

Abrakolhatjuk-e az igás lovakat tengerivel?

Fontos kérdés ez a lovas gazdákra nézve sok vidéken, háladosabb is, könnyebb is a törökbuza termesztése, mint a zabé s gyakran az árakban amaz előnyére van tetemes különbség. E kérdés gyakorlati tanulmányozására nagy gondot fordított a közös hadügyminiszterium is. Kiterjedt próbaabrakolást rendelt 4000 hátas és 1200 igáslónál.

E próbaabrakolás félévig szakadatlanul folyt s kitűnt belőle 1-ször az, hogy a lovak 3—3 hét alatt úgy megszokják a tengerit akár a zabot; 2. hogy a tengeri daráltalan s nedvesítetlen állapotban is csak olyan jól megemészhető, mint a zab; 3. hogy a hosszabb ideig kukoriczával abrakolt lovak a legtöbb esetben igen jóhúsba jöttek s azok jobban néztek ki, mint még a legjobb zab abrakolás mellett is ki szoktak nézni. — Csekélyebb szolgálattétel mellett igen sok ló a kukoricza abrakolás mellett hizni kezdett, azt tehát mint igen jól tápláló abrakot lehet tekinteni.

A kukoriczával abrakolt állatok egészségi állapota igen kedvező volt. Az élenkség ellenben, a zabbal abrakolt lovak élenkségével szemben csökkent. A lovak lusták, lassabbak lettek és erősebb szolgálattétel után náluk nagyobb mérvű fáradtság mutatkozott, mely jelenségek azonban az újból felvett teljes s kizárólagos zab etetés mellett ismét elűntek. A munkaképesség szintén csekélyebb a kukoriczával, semmint a zabbal tartott állatoknál.

E tapasztalatok tehát oda mutatnak, hogy a kukoricza-abrakolást csakis jól tartott és folytonosan egyenlő munkára használt lovaknál lehet ajánlani — és így a gazdasági igáslóvaknál — ha rendkívüli erőmegfeszítésnek nincsenek kitéve — bátran be lehet hozni.

(F. G.)

A költéshez.

A tyúkfészkek alját rendszeren vastag szena- vagy szalmareteg képezvén, a költés közben abban a tyúk súlya által mélyedés támadt. Ezen mélyedésben a tojások annak közepébe lecsuszván, a kikeltett csibék nem képesek onnan kivergődni, hogy a tyúk alól kibujhassanak s gyakran megfullnak. Ennek elkerülésére ajánljuk a kikeltés rendszeres ideje előtt pár nappal kevés szénát, vagy szalmát a már meglevő fészkek anyaga alá elhelyezni, hogy ekkép a támadt mélyedés kiegyenlítessék. Ennél még sokkal ajánlatosabb azonban a keltő tyúk leltel előtt

a fészket friss gyepdarabból előállítani, mely fölé kevés szénát vagy szalmát helyezünk el, mely fészkek a meglehetősen egyenlőségben kívül azon előnyt is nyújtja, hogy a tojások számára a kikeltés biztonságára nagy befolyású nedvességmennyiséget is szolgáltatja. E nedvesség ugyanis azért szükséges, mert a hű alatti tojásbőr megkeményedését gátolja, mely keményedés gyakran a héjnak feltörését oly mérvben akadályozza, hogy az errefolygónak már a keltés legvégsőbb stadiumában tönkremegy.

(G.)

A nemzetközi szőlőtermelési congressus, mely üléseit f. évi szeptember 17-én Budapesten az országos gazdasági egyesület köztelkén kezdi meg, a következő programot állítja fel:

a) ügyviteli dolgok:

1. a gyűlés köszöntése és megnyitása. Egy elnök, alelnök s jegyző választása;
2. az üzemvezető jelentése a bizottság utolsó évi működéséről;
3. az évi számadás előterjesztése és megvizsgálása;
4. indítvány az „Ampelographiai Értesítések” című egyleti lapnak német és francia nyelven leendő kiadása tárgyában;
5. a tagok névjegyzékének megállapítása. Új tagok felvétele iránti ajánlat;
6. a bizottsági tagok felvétele, kötelességei s jogai iránti indítványok s

7. a jövő évi gyűlekezési hely választása;

b) tárgyalandó szakkérdések:

8. a művészies * szőlőosztályozási rendszer kiegészítése s lezárása iránti indítvány;
9. a szőlőnemesítésről;
10. a magyar szőlőtermelés történeti fejlődéséről;
11. a nevezetesebb szőlőfajok főneveinek megállapítása;
12. a Magyarországon meghonosított szőlőfajok közül melyek bizonyultak be legjobbaknak.

E tárgyak elintézése után a tagok a budai szőlőkbe, a tokaji s balatonmelléki szőlőhegyekbe rándulnak ki s a budai vinczellér-iskolát tekintik meg.

(F. É.)

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt érdekelt közönséget értesíteni, miszerint az érdekes m. kir. vinczellér képezdében augusztus 15-ikén tartandó vizsgával 11 növendék végzi a tanfolyamot, kik méltányos díjazásért gyümölcsészeti, szőlőszeti és pincekezelői állást készek elfogadni.

Az e tekintetbeni kérdésekre bővebb feleleteket nyújt az igazgatóság.

Pályázat.

Ugyan csak a fent nevezett intézetben az 1879. év október 15-én kezdődő új tanfolyamra 10 állam-költséges tanuló felvételére, pályázat nyitattik.

* Talán: „mesterséges?” mert a másik szó nagyon „műfordításos!”

Felvételi kellékek.

1-ször 16 évet betöltött életkort igazoló kereszt levél. 2. Erős, egészséges testalkatot és a védhlövel beoltást igazoló orvosi bizonyítvány. 3. Elemi iskola sikeres bevégzését igazoló iskolai bizonyítvány. 4. Községtől kiállított jó erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülőnek vagy gyámnak írásbeli nyilatkozata, hogy az illető tanuló az intézetet a tanfolyam bevégeztéig el nem hagyja.

A fent elősorolt bizonyítványokkal felszerelt kérelmek augusztus 15-ig ezen intézet igazgatóságához beküldendők, honnét a fel vagy fel nem vételről az illetők szeptember 16-ig értesítetnek.

Megjegyeztetik, hogy a felvett tanuló f. h. és egyéb ruhával, valamint írószerekkel tartozik magát kellőleg ellátni és október 15-én az intézetbe pontosan belépni.

Ér-Diószegen, 1879. július 1-én.

A m. kir. vinczellér képezde
igazgatóságától.

Értesítés a ragályos és járványos állati betegségekről 1879 június 22-ig.

Megye	Község	Az állatok faja és darabszáma	A kór megnevezése	Elhullt vagy gyógykezeltek
Alsó-Fehér	Csufud	szarvasmarhák	száj és körmőfájás	gyógykezeltek.
„	Miriszló	1 szarvasm.	lépfene	elhullott
Brassó	Rozsnyó	2 „	„	„
„	Feketehalom	2 „	„	„
„	„	2 ló,	„	„
Háromszék	Gelence	1 ló,	takonykór	kiirtatott
Kis-Küküllő	Oláh-Bükkös	47 ló,	rühkór	gyógyk.

Magyar ország egész területe ma r h a v é s z m e n t e s.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Felső-Rákos, jun. 24. 1879.

Nálunk a természet mind eddig rendkívüli következettséggel halad előre. Tavasz vetéseink kellő mennyiségű esőt ugyan nem kaptak májusban, de az ezután jött eső helyrehozta azokat. — Búzánk a dombosabb helyeken nem nagyok és inkább burjánosok, de a vizek melléti térségen kitűnő szépek. — Szénánk a réteken sok nem, de kitűnő jó lesz. Az erdős kaszálókon kevés termésre van kilátás. — Az ugarlás most foly javában. — A törökbuza kapálást másodszor végezzük. Széna csinálás itt ott megkezdődött. — A rozs kezdett málni, mi korai aratást enged reményleni a mi híves climánkhöz képest. — Marháink e tavaszon tüdő-gyomor- és bélyguladásban szenvedtek legtöbbször, de ragályos betegség nem uralgott. —

Török Áron.

Cserhalomtáj, 1879. június 28.

Időjárásunk e hó folytán kövér. Innen tavaszvetéseink szépek, dús termési ígérnek, pedig a szántás és boronálás nem volt kielégítő; a termelő talaj vájkos volt. Szénánk is lesz bőven. De őszi vetéseinket előtte a gyom, s a legjobban mivel trágyázott földekben leginkább. A gyomlálás sem használt semmit. Némely határon alig lesz annyi őszi buza, mint a mennyit elvetettek. A tavasszal sok juh elhullott, de a megmaradtak vagy a havasokról azután vásároltak egészségesek, jól

telelnék a jó legelőken. Egyébb állataink is egészségesek és legelő-
jek kitünők. A jobb anyaméhek a május 6-ki fagy miatt meg vetéltek
volt, de most rajzanak szépen és gyűjtenek a dús virányu mezőről.
Gyümölcsünk alig van valami itt ott. Részint letarolta a hernyó a fák
rügyeit, részint a virágot falta fel kivált az almafáról valami veres
apró férgék milliója. Szőlőinkben a régi ültetvényeken fél, az újakou
egész termés van; már elvirágozott. A buza ára kezd emelkedni vi-
szik Ausztriába, — a marha ára kezd szállani.

Vályi Elek.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, jun. 21—jun. 28-ig. 1879.

Buza kínálat nagy, vételkedv lanya volt; forgalom
80000 metermázsa, ár 9-93 frt.

Rozs lanya irányzat, forgalom 2000 metermázsa, ár
5-70 frt.

Árpa szintén lanya, forgalom 3000 metermázsa, ár:
takarmányárpa 4-88 frt, seres árpa 6 frt.

Zab megtehető hangulat, forgalom 4000 metermázsa,
ár 5-55 frt.

Törökbuza gyenge kínálat, forgalom 6000 metermá-
zsa, ár 5-26 frt.

Repcze szintén gyenge üzlet, forgalom 1000 métermá-
zsa, ár 12-36 frt.

Gyapju a váci gyapjuvásár következtében meglehetősen
élénk. Eladatott 160 metermázsa finom posztógyapju 125—134
frt, 200 metermázsa középfinom posztógyapju 98—112 frt,
120 metermázsa közép posztógyapju 86—92 frt, 280 metermá-
zsa középfinom fésűs gyapju 92—93 frt, 200 metermázsa kö-
zép fésűs gyapju 86—88 frt, 300 metermázsa jobb homóki
gyapju 57—65 frt, 320 metermázsa havasi két nyiretű fehér
gyapju 87—92 frt, 150 mmázsa baranyai két nyiretű 64—67
frt. (Árak per 56 kilogramm. — 27500 klg. gyárilag mosott
gyapju kilója 2—3-20 frt.)

Gabona-árak:

Minimum és maximum: Budapest június 28		Bécs június 28.	
Buza	8-35—10-20 frt	7-00—11-90 frt	
Rozs	5-70—5-95 frt	6-60—7-05 frt	
Árpa, takarmány	5-00—5-25 frt	5-00—5-60 frt	
Árpa, szeszfőzésre	5-75—6-80 frt	— — —	
Árpa, seres	— — — frt	6-70—9-60 frt	
Zab	5-55—5-75 frt	5-70—6-70 frt	
Repcze	— — — frt	12-00—12-75 frt	
Törökbuza	5-00—5-15 frt	5-40—6-10 frt	

Budapesti marhavásár június hó 26-án. 1879.
Összes felhajtás 1930 db nagy- és 493 db apró marha. Ebből
eladatott: 24 drb. bika, 604 drb. ökör, 605 drb. vágó tehén,
140 drb. fejős tehén, 139 drb. bival, 409 drb. borju, 3 drb.
juh. — Árak: bika darabonként 65—120 frt, ökör páronként
180—300 frt, vágó tehén páronként 115—245 frt, fejős tehén
darabonként 75—190 frt, bival páronként 120—215 frt, borju
darabonként 9—22 frt, juh páronként 9—22 frt. Husárak
100 kilonként: ökörhús 47—51 1/2 frt, tehénhús 46—49 frt, bor-
juhús 60—80 frt, bivalhús 42—45 frt.

Bécsi marhavásár június hó 23-án. Összes felhaj-
tás 4055 darab és pedig 1326 drb. magyar, 2635 drb. lengyel

és 94 drb. német fajta; melyből 3937 drb. ökör, 41 drb. te-
hén, 55 drb. bika és 22 drb. bival. Árak 100 kilonként: ma-
gyar hízó 48—54 1/2 frt, lengyel 48—51 frt, német 50—53 frt,
tehén 49—50 frt, bika 48—50 frt, bival 40—43 frt. Labán da-
rabonként 105—212 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár jun. 27-én: (Az első ma-
gyar sertéshizláló részvénytársaság jelentése.) Mindjárt a hét
elején nehéz sertések, melyekből nagy készletek vannak, igen
kínáltattak, de miután vevő hiányzott, az árak csak nehezen
tarthaták magukat. Könnyű sertések, különösen 160—180
klgr. nehezék, kedveltek s gyors keletük van. Augustus, szept-
ember és október havakra a külföldre szállítandó 1500 darab
39 1/4 kr. klgként kötöttet.

Jegyzett árak: magyar sertés nehéz 32 1/2 kr, köny-
nyebb 37 1/2—39 1/2 kr. Vidéki sertés — kr, szerbiai makkolt
33 — 33 3/4 kr., oláh — — kr., süldő — — kr.,
netto súly klgként. Állomány: június 20-ról maradt 81370
drb. Felhajtott: Alföldről hízott — drb., kövér 3420 drb.,
sovány 1140 drb., Erdélyből 40 drb., Szerbiából 2050 drb.,
Oláhországból 1630 drb., vidéki felhajtás 190 drb., magyar
északi vasuttal 20 drb., összesen 8490 darab. Elhajtott: Fel-
földre 480 drb., Bécsbe (mult héten 560 drb.) 3430 drb., Prá-
gába 480 drb., Bodenbach felé 720 drb., Ruttek felé 290 drb.,
Grácza 100 drb., budapesti fogyasztás 2850 drb., külteki fo-
gyasztás 80 drb., összesen 9140 drb. Marad állomány 80720
drb. A részvénytársaságokban 14550 drb. van elhelyezve.

Dresdai vásár június 23. A vásáron 419 drb. vidéki
és 173 drb. magyar sertés volt, az első 42—48 filléren, utó-
biak 42—45 fill. keltek el 1/2 klg. Eladatlanul maradt 168 db
magyar sertés.

Berlini vásár június 23. Felhajtás 5478 drb. Árak
vidéki sertés 40—41 mk., orosz 35—37 mk. 20% tárával
keltek el. Magyar sertés nem is kerestetett. Üzlet lanya.

Bécsi sertésvásár június 24-én. Összes felhaj-
tás 4285 darab és pedig 1261 drb. nehéz, 1344 drb. közép-
nehéz és 1680 drb. süldő; melyből 1172 drb. magyar, 1680
drb. orosz-lengyel, 1214 drb. szerb és 219 drb. oláh fajta.
Árak 100 kilonként: nehéz 31—32 1/2 frt, középnehéz 29—30
frt, süldő 28—38 frt, szalonna és zsír 45—49 frt. —

Disznózsír üzlet szilárd egész héten; kész áru hordóval
együtt 42 1/2—44 frt, juli-aug. havi kötésben hordó nélkül
39 1/4—39 1/2 frt.

Szalonna lanya üzlet; vidéki szalonna 36—37 1/2
frt, városi áru 36—38 frt, füstölt szalonna 43—44 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000
frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett
törlesztésre és 5000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mel-
lett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölk.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

(2.) (26—52.)

Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi Ügynöki iroda.“

Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. sajtóház.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig

(1.)

Figyelmeztetés.

(26—52.)

A jégüzlet ideje közelségével felhívjuk a birtokos osztály becses figyelmét azon — eddigelé egy biztosító társaság által sem nyújtott — megközelítő előnyökre, melyeket társaságunk biztosító feleinknek felajánl.

Ugyanis azon felek, a kik várható kalászos terményeiket (a repce kivételével) május hó 10-ke előtt biztosítják, minekutánna azon esetre, ha május 25-ig bezárólag biztosított vetéseiket fagy rongálná, a fagy által megrongált vetések biztosított értéke után a díjakat visszakapják és a fagy által meg nem rongált termés értéke továbbra is érvényben fenntartatik; szükséges azonban, hogy a fagy által okozott kár és annak mennyisége azonnal bejelentessék, hogy a díjvisszatérítést függelék által rendezhessük. Május 25-ke után jelentett fagy által okozott kár után nem térítetik díj vissza.

Továbbá, hogy társaságunk azon feleket, a kiknek terméseik (dohány és szőlő kivételével) a múlt 1878. évben társaságunknál voltak biztosítva, de kárt nem szenvedtek, a múlt évben fizetett tiszta díj után, ha hasonló biztosításukat jelen évben is intézetünknel eszközöztetik, $8\frac{1}{2}\%$ díj engedményben részesíteti, mely összeg, hivatkozással az illető múlt évi kötvény számra, az idej kötvényben lesz leirandó.

**Az első magyar általános biztosító társaság
kolozsvári főigynöksége.**

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hektoliter (=70 árapa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo	
helye	napja	liszta	buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törőbuza	széna	szalma	tüzipfa	marhahús
á r a k r a j o s á r o k b a n												
Beszterce		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Décs		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déva		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erdőhatváros		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolozsvár	jun. 26	500	—	—	280	—	170	300	200	190	300	46
K.-Vásárhely		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Henyed		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
H.-Szében	jun. 27	500	400	—	300	310	210	290	120	80	300	44
Szegesvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szamosújvár		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Bégen	jun. 26	478	340	—	300	—	150	242	120	50	230	40
Sz.-Udvarhely	jun. 24	550	400	—	330	—	250	330	150	40	200	40
Torda		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1	3	6	12	18	24	30	36	42	52	
$\frac{1}{16}$ v. egész oldal	7	20	33	63	95	120	140	160	180	210	
$\frac{1}{16}$ v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
$\frac{1}{16}$ v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
$\frac{1}{16}$ v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
$\frac{1}{16}$ v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bővegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.